

Пастор Марк Бернс који је недавно заједно са патријархом српским Порфиријем боравио у Србији, на Косову и у Републици Српској, представљен као Трампов саветник за духовна питања, позвао је власти у Приштини да трајно омогуће поглавару СПЦ несметан приступ Пећкој патријаршији, манастиру Високи Дечани и другим православним светињама на Косову, без забрана уласка и административних препрека, укључујући постојећу обавезу најаве посете 72 сата унапред, пише КоССев.

Истовремено, нагласио је да његов апел није усмерен против косовских Албанаца или муслиманске заједнице, већ да представља позив на једнаку верску слободу, достојанство и међусобно поштовање свих заједница, наводи КоССев.

Објаву америчког пастора данас је пренео и манастир Високи Дечани на друштвеној мрежи Икс.

„Патријарх не сме да буде третиран као политичка претња”

Бернс је навео да је током недавне посете имао част да заједно са патријархом Порфиријем обиђе ставропигијалну лавру Пећку патријаршију и манастир Високи Дечани, које је описао као историјско и духовно средиште Српске православне цркве.

„Његова светост треба да може слободно да улази на Косово како би обављао своје пасторалне дужности, посећивао вернике и молио се у историјским манастирима своје Цркве. Не би требало да буде третиран као политичка претња, нити да пролази кроз непотребне политичке препреке само да би посетио духовни дом Српске православне цркве”, истакао је.

Посебно је указао на правило према којем се посете поглавара СПЦ морају најавити 72 сата унапред.

„Сваки захтев да српски патријарх мора да најави своју посету 72 сата унапред требало би преиспитати. Никада више не би смео да буде спречен да уђе на Косово како би се молио, служио свом народу или посетио древне светиње које су поверене Српској православној цркви”, наводи.

Додао је да су претходне забране уласка патријарху, према његовим речима, оправдано изазвале међународну забринутост због стања верских слобода.

„Ово није порука против Албанаца”

Бернс је нагласио да његов апел није усмерен против Албанаца, муслиманске заједнице или грађана Косова.

„Ово није порука против албанског народа, муслиманске заједнице или људи на Косову. Ово је позив на правичност, достојанство, међусобно поштовање и верску слободу за све”, написао је.

Рекао је да муслимани морају да имају слободу да исповедају своју веру, као и хришћани, те да сваки верски поглавар мора да има могућност да се стара о својим верницима „без дискриминације, застрашивања или непотребних препрека”, преноси КоССев.

На крају је позвао власти у Приштини да трајно гарантују Српској православној цркви и њеном поглавару несметан приступ манастирима, црквама, свештенству и верницима.

„Верске слободе не могу зависити од етничке припадности, политике или спорних граница. Света места морају остати места молитве, исцељења, помирења и мира”, навео је.

Позвао се на стратешки дијалог Србије и САД

Бернсова објава уследила је јуче, у петак 17. јула, кад су Сједињене Америчке Државе и Србија у Вашингтону одржале први састанак у оквиру новоуспостављеног стратешког дијалога.

У осврту на тај догађај, Бернс је оценио да је амерички Стејт департмент, кроз нови формат сарадње са Србијом, отворио и дипломатске разговоре о, како је навео, положају хришћана, укључујући припаднике Српске православне цркве на Косову.

„После моје посете Србији, Косову и Републици Српској са Његовом светошћу патријархом Порфиријем, Стејт департмент САД отворио је дипломатске разговоре са Србијом о позивању Косова на одговорност због лошег поступања према хришћанима, укључујући и православне Србе”, написао је Бернс.

Истовремено је захвалио председнику САД Доналду Трампу и државном секретару Марку Рубију на, како је подвукао, посвећености заштити верских слобода и прогоњених верских заједница широм света.

У заједничком саопштењу објављеном након првог састанка стратешког дијалога Србије и САД не спомињу се ни Косово, ни Српска православна црква, нити питање верских слобода. Документ је фокусиран на продубљивање сарадње у областима енергетике, одбране, технологије, науке и образовања.

Истовремено, Стејт департмент је у одговору за Радио Слободна Европа саопштио да стратешки дијалог са Косовом остаје суспендован и да ће бити обновљен тек кад Приштина испуни преузете обавезе према Србима на Косову, пише КоССев.

После саопштења Епархије и одговора Косовске полиције

Бернсова порука долази и непосредно након што је Епархија рашко-призренска објавила једно од својих најопсежнијих саопштења последњих година, упозоравајући да се положај Српске православне цркве и српског народа на Косову драматично погоршао, позивајући међународну заједницу да реагује, наводи КоССев. Епархија је навела да би, уколико изостане међународна реакција, могло доћи до „потпуног нестанка српског народа са овог простора”.

У саопштењу је посебно критикован рад Косовске полиције, за коју Епархија тврди да се међу Србима све више доживљава као инструмент притиска, уз позивање на овогодишња привођења током Видовдана, поступање према ходочасницима, однос према заштитним зонама око православних светиња, положај манастира Високи Дечани, Храма Христа Спаса у Приштини и друга питања за која сматра да угрожавају верске слобode и положај Српске православне цркве.

На те наводе реаговала је истог дана Косовска полиција, одбацујући оптужбе као неосноване и поручивши да не спроводи институционалну политику притиска, дискриминације или застрашивања Срба и Српске православне цркве, већ да поступа

искључиво у складу са законом. Полиција је навела да штити верске објекте свих заједница, да је Видовдан протекао без ометања верске церемоније, као и да су све полицијске мере предузимане искључиво на основу индивидуалне одговорности, а не етничке или верске припадности.

Од посете светињама до данашњег апела

Бернс је на крају поручио да ће, као „духовни дипломата”, наставити да се залаже за српске хришћане, албанске муслимане и све људе који желе да своју веру исповедају у миру, оцењујући да су међусобно поштовање, дијалог и верске слободе предуслов трајног помирења на Косову и у региону.

Бернс је почетком јула боравио у вишедневној посети Србији и Косову као део делегације америчких пословних људи и сарадника.

Током боравка, заједно са патријархом Порфиријем и епископом новобрдским Иларионом, обишао је Пећку патријаршију, Грачаницу и Високе Дечане.

По завршетку посете, на административном прелазу Мердаре припадници Косовске полиције уручили су му признање због јавних похвала њиховом раду, док је потом у Београду председнику Србије Александру Вучићу доделио признање „Спиритуал Дипломат”, које његова организација Спиритуал Дипломатс уручује појединцима за које оцењује да доприносе миру, дијалогу и помирењу.

Раније ове недеље у разговору за Радио Слободна Европа потврдио је да на Косово није дошао као званични представник Сједињених Америчких Држава, преговарач нити изасланик администрације председника Доналда Трампа, већ као хришћански пастор и оснивач покрета Спиритуал Дипломатс, са циљем да допринесе међурелигијском дијалогу, заштити верских слобода и помирењу.

Тада је навео и да ће своја запажања о положају Српске православне цркве и верским слободама пренети Стејт департменту.

(H1)